

Krajevna skupnost Metnaja

Slaba komunalna opremljenost naših vasi je v preteklih letih vzpodbudila vodstvo krajevne skupnosti, da je večino svojih aktivnosti usmerila v reševanje te problematike. Ker je področje KS Metnaja izrazito kmetijsko, saj pri nas nimamo nobenega industrijskega objekta ali obrata, vso problematiko, tako organizacijsko kakor tudi finančno, prevzame krajevna skupnost sama oziroma njeni odbori.

V mesecu decembru 1988 smo izglasovali že tretji petletni samoprispevek, ki je namenjen predvsem izgradnji vodovoda in modernizaciji cest. Sredstva, zbrana v prejšnjih samoprispevkih, so nam tudi omogočila, da smo svoje planje precej smelo zastavili. Tako smo v letu 1987 asfaltirali lokalno cesto Mekinje — Pristava v dolžini 4 km. Poleg sredstev, zbranih s samoprispevkom, smo krajanje v ta namen prispevali še enkratna vplačila v višini ene povprečne plače, ter po 16 ur prostovoljnega dela. Pri tem naj omenim še prispevke Antona Kavška iz Goričice in Franca Žarna iz Pristave, ki sta brezplačno prispevala ves gramoz za gradnjo omenjenih cest. Tako zbrana finančna in materialna sredstva so nam omogočila, da smo se vključili v plan Cestne skupnosti občine Grosuplje, katera je za omenjeni cesti po ključu prispevala 50% sredstev. Znatno delež, predvsem pri gradnji ceste Dobrava — Pristava, pa je prispeval Republiški sekretariat za ljudsko obrambo, ki trenutno upravlja Partizanski dom na Pristavi.

Potreba po zdravi pitni vodi nas je privela do tega, da smo v svoje planje dali kot prioriteto nalogo tudi izgradnjo vodovoda. Krajanje smo se do lani oskrbovali z vodo iz večinskega hišnega opremljenosti kapnic. Seveda pa je bila stiska še huja takrat, kadar nam je zaradi suše še to zmanjkalo. Takrat smo pač s cistemami in baloni vozili vodo iz Stične in tudi praktično čutili pravo vrednost vode, naše aktivnosti na gradnji vodovoda pa so bile od takih priložnosti še toliko bolj pospešene.

Začetek gradnje vodovodnega sistema Metnaja sega v leto 1983. Takrat so bile v sodelovanju s Komunalno skupnostjo občine Grosuplje opravljene prve študije in meritve vodnih virov, ki bi prišli v poštev za naš vodovod.

V naslednjem letu je bil že narejen projekt, ki rešuje vodooskrbo v vseh desetih vaseh in zaselkih naše krajevne skupnosti. V letu 1985 je bilo v Kačnarjevem studencu narejeno drenažno zajetje in postavljen črpališče. To zajetje daje 3 l/sek kvalitete pitne vode. Leta 1987 pa so se začela obsežna dela na trasi vodovoda. Pri tem nam je veliko pomagala mladinska delovna brigada iz Žužemberka. Nepozabna so srečanja, ki smo jih doživljali ob skupnih delovnih akcijah z brigadirji in krajanje. Brigadirji so ročno izkopali 1,5 km kanala za primarni vod od črpališča do vodnega zbiralnika in to po zelo zahtevnem terenu. Tega leta je bil še naprej narejen razvod cevovoda do vasi Goričica in do Metnaja. Tudi tu naj omenim znaten delež vloženih sredstev s strani Območne vodne skupnosti Ljubljana-Sava, in to z namenom pripeljati vodo za pospešitev kmetijske proizvodnje. V lanskem letu pa je Komunalno podjetje iz Grosuplje zgradilo še 100 m³ vodni zbiralnik na Kolhah ter izvedlo še ostala montažna dela in hišne priključke, tako, da smo za krajevni praznik vodovod slovesno odprli. Ta v začetni fazi daje vodo vsem Metnaja in Goričica. Vodovodni sistem deluje tako, da močne črpalke iz zajetja v Kačnarjevem studencu potiskajo vodo v vodni zbiralnik na hribu Kolke z višinsko razliko 200 m. Iz vodnega zbiralnika pa se voda gravitacijsko razteka do posameznih vasi. Kot sem že zapisal, smo vodovod slovesno odprli lani ob krajevnem prazniku, to je 15. oktobra. Ob

tej priložnosti smo zaslužnim krajanom in občanom podelili krajevna priznanja.

Tudi za letošnje leto imamo v planu nadaljevanje gradnje cest in vodovoda. Tik pred realizacijo je asfaltiranje ceste po vasi Metnaja v dolžini 1 km. Na jesen pa planiramo asfaltirati še cesto Metnaja — Goričica v dolžini 2 km. 13. marca tega leta smo odprli tudi novo gradbišče na trasi vodovoda. V letošnjem letu želimo pripeljati vodovod v vasi Pristava, Dobrava in Mekinje. Gradbena dela dobro napredujejo in izgleda, da bodo v roku, to je do 1. 7. 1989, tudi opravljena. Vrednost projekta je 100 milijard starih dinarjev. Tudi ta krak vodovoda financiramo skupno in sicer: krajanje, Komunalna skupnost občine Grosuplje in pa Območna vodna skupnost Ljubljana-Sava. Mislimo, da bo z napeljavo vode v te kraje tudi kmetijstvo dobilo impulz pospeška, kar bo vidno predvsem v večji proizvodnji. Dobro sodelujemo tudi z lastniki počitniških hiš, saj se redno udeležujemo vseh naših akcij.

Z naštetimi pridobitvami smo nekako popravili komunalno sliko petih vasi naše krajevne skupnosti. Nekako pa nam to ne uspeva v ostalih petih vaseh, to je na Poljanah, Obolnem, Osredku, Planini in na Debečah. Vsekakor so potrebe po boljših poteh in zdravi pitni vodi tudi tukaj velike. Problem pa so velike razdalje in pa majhno število ljudi po vaseh, kajti tu so ostali v glavnem le še stari in bolehniki ljudje, ki denarja še za preživetje nimajo dovolj, nikakor pa ne za komunalno urejanje krajev. Nikakor procentualno ne morejo prevzeti takih deležev pri gradnjah, kot je to v krepkih strnjjenih naseljih. Mislim, da bo za rešitev te problematike potrebna pomoč širše družbene skupnosti in to čim prej, kajti v nekaj desetih letih bomo po teh vaseh zaman iskali ljudi. Mislim, da bo tudi to področje potrebno proglasiti za manj razvito, kajti nevzdržna je primerjava recimo razvitih vasi Osredka in Planina z nerazvito Muljavo. Akcijo bomo pokrenili skupaj s krajevnimi skupnostmi in občini Litija, ki teritorialno posegajo v to hribovje. Nerazumljivo je tudi, da se še tako borni dohodek iz teh krajev odvajajo tudi za manj razvite.

Seveda pa naši naporji niso usmerjeni samo v komunalne gradnje, kajti nekaj aktivnosti posvetimo tudi kulturnemu de-

lovanju. Tako smo lani pri nas za slovenski kulturni praznik skupaj z Občinsko kulturno skupnostjo organizirali nastop igralca Iva Bana in Silvestra Miheliča, letos pa smo za naše krajanje organizirali ogled gledališke predstave v Ljubljani.

Mislim, da je Krajevna skupnost Metnaja s svojimi akcijami precej izboljšala kvaliteto življenja na našem področju, uspehe zadnjega obdobja pa jemljemo kot plačilo za prostovoljno delo.

Lojze Podobnik

KS MLAČEVO

Izglasovali smo tretji samoprispevek

Krajevna skupnost Mlačevo je z dvema samoprispevkoma, ki smo jih imeli do sedaj, veliko prostorila v naših vaseh na področju komunalne dejavnosti. Za prve akcije smo zbirali denar od krajanov brez izglasovanega samoprispevka. Pri tem je bilo izredno veliko težav, ker nekaj gospodinjstev sredstev ni hotelo prispevati. Nato smo leta 1981 z referendumom izglasovali prvi samoprispevek, nato 1984 še drugega s prispevkom 2% od OD in še po posebni lestvici za kmetijsko dejavnost, obrtnike in za druge krajanje, ki imajo premoženje v naši KS, a so prijavljeni v drugih KS. S temi zbranimi sredstvi smo povečali krajevno pokopališče, zgradili mrliško vežico, napeljali vodovod v vse naše vasi, na novo uredili v vseh vaseh kanalizacijo v dolžini 4385 metrov. Rekonstruirali smo tudi vaške poti in asfaltirali skupaj 17.515 m² cest, preuredili gasilski dom v vasi Vel. Mlačevo, kjer imajo sedaj svoj sedež vse organizacije, društva in KS ter naredili javno razsvetljavo v vseh štirih vaseh. S temi deli so dobile naše vasi čisto drugačno podobo. Krajanje so teh pridobitev zelo veseli in ponosni so na svoje dosežke. Sedaj se tudi vsako gospodinjstvo trudi, da izboljša estetski videz svoje hiše in okolice.

Narejenega je bilo veliko, vendar nas veliko dela še čaka. Tako je skupščina KS analizirala, kakšne so nadaljnje potrebe v naši KS. Ugotovili smo, da vseh potreb ne bo mogoče pokriti s sredstvi tega samoprispevka, ki se izteče 30. 4. 1989. Skupščina je pripravila skupaj s svetom KS program dela za naslednjih pet let, ga finančno ovrednotila in predlagala krajanom, da se samoprispevek podaljša za pet let z 1% prispevno stopnjo. Začele so se temeljite priprave in pojasnjevanje programa komunalnih del za naslednjih pet let. Sklicani so bili zbori vaščanov, kjer je bilo pojasnjeno, kaj naj bi zajemal bodoči program. Vaščani so program še dopolnili in ga potrdili. Skupščina KS je na svojem zasedanju ugotovila razpoloženje krajanov ter sestavila program, o katerem so vaščani glasovali na referendumu za nov samoprispevek.

Program komunalnih del za bodočih pet let zajema vzdrževanje vaških makadamskih poti, ureditev požarno hidrantnega omrežja po vaseh, ureditev smetišč, nabava zabojnikov, pluježne snega, ureditev avtobusnih postajališč, ureditev in vzdrževanje čistilnih naprav ter še druge stvari, ki so krajanom potrebne za urejenost naših vasi in estetsko okolje.

Skupščina je na osnovi vseh podatkov, potrebnih in razpoložljivih krajanov razpisala referendum za 2. 4. 1989. Pri vsem tem delu pa je obstajala deločena bojazen, ali bo v teh težkih ekonomskih časih referendum tudi uspel.

Kurirčkova pošta

je krenila na pot — letos že 27. — na prvi pomladni dan iz Ljubljane na pet strani Slovenije. Svojo pot bo zaključila na srečanju slovenskih pionirjev v Mariboru 15. maja.

Kurirčkova torbica je prišla letos v našo občino že 27. marca iz Turjaka. Pionirji iz Podtabora, Šmarja, Grosuplje, Kopanja, Žalne, Višnje gore, Ivancne gorice, Stične, Šentvida in Dobrepolja so jo prenašali do 31. marca, ko so jo dobrepoljski pionirji predali pionirjem iz občine Ribnica.

Toda že drugo leto poteka kurirčkova pošta malo drugače. Pionirji v torbici ne prenašajo več pism za predsedstvo SZDL Slovenije, ampak prenašajo v njej naloge za sosednji pionirski odred in odgovarjajo ali rešujejo naloge, ki so jih prejeli od prejšnjega odreda. Naloge pa so prav zanimive.

Pionirji nalogajo pionirjem naloge v zvezi z urejanjem in čiščenjem šole, šolske okolice in kraja, sprašujejo, katere akcije so že ali še bodo izvajali v svojem okolju, naročajo zasaditi okrasno drevje, pripraviti razstave, organizirati zabavne popoldneve, vabijo se na prijateljska športna srečanja, nekaj pa je tudi nalog, ki se nanašajo na zgodovino kraja in podobno. Povsod so ob sprejemu torbice pripravili razne prireditve in srečanja, pot pa jih je vodila mimo spominskih obeležij, ki jih je v naši občini veliko.

Novosti, ki spremljajo letošnjo kurirčkovo pošto, so odprle vrata ustvarjalnosti pionirjev in bolj sodobnim vsebinam te akcije, ki naj bi bila priložnost za tkanje prijateljskih vezi med pionirskimi odredi, njihova naloga in igra. V mesecu kurirčkove pošte naj bi pionirji z raznimi nalogami in dejavnostmi bogatili in oživljali tradicijo skozi očala današnjega časa in prostora, v katerem živijo.

ŠTEFKA NOVAK

Preložitev mlečnega bojkota

Že nekaj časa govorimo o katastrofalnem stanju v kmetijstvu. Še najbolj pa zaskrbljuje dejstvo, da je iz dneva v dan slabše.

Kmetje smo se, milo rečeno, naveličali, da o usodi kmetijstva in kmetov odločajo tisti, ki so kmetijski stan pripeljali na obrobje družbe in, ki so se celo zavzemali za njegovo izginotje.

Zahtevamo drugačen odnos do kmetijstva in realno vrednotenje našega dela. Trenutno najbolj pereč problem je odkupna cena mleka. Zato je upravni odbor Slovenske kmečke zveze in Zveze slovenske kmečke mladine sprejel pobudo, da se 24. in 25. aprila organizira dvodnevni opozorilni bojkot oddaje mleka, če izplačilo 15. aprila ne bo doseglo cene, ki jo je izračunal Kmetijski inštitut Slovenije. Cena Kmetijskega inštituta Slovenije je bila za 1. 3. 1989 1.990 din in če prištevamo inflacijo do 15. 4. 1989 je cena 2.500 din. V tej ceni so vračunani samo stroški proizvodnje, brez kakršne-gakoli ostanka dohodka in še to je izračun za kmetije, ki so nadpovprečno velike, dobro organizirane in z nadpovprečno visoko proizvodnjo.

Z višjo odkupno ceno mleka kmetje ne želimo dodatno obremenjevati delavčevih plač, ampak apeliramo na državo, da mora za kmetijstvo, ki je v vseh urejenih državah ključna in prioriteta panoga, najti ustrezno rešitev in ga postaviti na mesto, ki mu pripada. Menimo, da je 40 let eksperimentiranja s kmečkim življenjem dovolj in da je čas, da tudi kmetje sami naredimo nekaj zase in za svoje naslednike.

Predstavniki stavkovnega odbora SKZ so se v torek, 4. aprila 1989 udeležili razgovora s podpredsednikom IS Slovenije tov. Janczom Bohoričem, kjer so dobili zagotovilo, da bo slovenska vlada zaščitila domačo prirejo mleka in poskrbela za sistemsko ureditev cene mleka.

Zaradi teh zagotovil se bojkot oddaje mleka, ki je bil napovedan za 24. in 25. april samo preloži in ne preklic, ker nas izkušnje učijo, da ne smemo slepo zaupati v obljube oblastnikov.

V primeru kršitve dogovora bomo »opozorilni bojkot mleka« ponovno oklical.

Kmete in javnost pa želimo hkrati tudi seznaniti z najpomembnejšimi sklepi omenjenega dogovora:

1. Nova zaščitna cena v višini 1.410 din/kg se v Sloveniji uveljavi z 11. marcem, tako, da znaša od tega dne povprečna odkupna cena z dodatki 1.785 din/kg.

2. DO JUNJA je potrebno odkupne cene mleka izenačiti s proizvodnimi stroški in v ta namen v NASLEDNJIH TREH MESECIH POSTOPNO ODPRAVITI DISPARITETE. V aprilu naj bi proizvajalec za 1 l mleka v povprečju dobil 2.000 din z dodatki 140 din/1 stimulacije za kvaliteto in 105 din/1 premije tako, da bi v celoti dobil za 1 l mleka 2.245 din.

3. Dogajanja na trgu po prehodu na režim svobodnega oblikovanja cen je potrebno sproti preverjati. V ta namen naj se PROTI KONCU VSAKEGA MESECA sestajajo predstavniki kmetijskih proizvajalcev in mlekarov. V primeru negativnega reagiranja trga na prilaganje drobnoprodajnih cen proizvodnih stroškov se od politike odpravljanja disparitet med proizvodno in odkupno ceno NE ODSTOPI, temveč se INTERVENIRA V MLEKARNAH.

Stavkovni odbor
podružnice Slovenske
kmečke zveze Grosuplje

Vse delovne ljudi, predsednike organov
in organizacij

OBVEŠČAMO

da ima DRUŽBENI PRAVOBRANILEC SAMOUPRAVLJANJA iz Ljubljane uradne ure v prostorih OBČINSKEGA SVETA ZVEZE SINDIKATOV GROSUPLJE, Kolodvorska 2, vsako prvo sredo v mesecu od 14. do 16. ure.

Vse zainteresirane vabimo, da v omenjenih dnevih izkoristijo dano možnost za reševanje zadev s področja samoupravnih aktov.

Družbeni pravobranilec je lahko v veliko pomoč tudi pri pravi posameznih aktov, zato na to še posebej opozarjamo delovne organizacije in skupnosti.

KS AMBRUS

Dela nikoli ne zmanjka

V KS Ambrus tudi letos nadaljujejo z aktivnim in prizadevnim delom, kot smo v tej KS že dolgo časa vajeni. Trenutno največje delovišče in tudi največja investicija je v vasi Brezovi dol, kjer želijo vaščani asfaltirati 1.200 metrov krajevnih poti. Predračunska vrednost investicije je približno 390 milijonov dinarjev. Vaščani zbirajo prispevke v višini 2 milijona din na gospodinjstvo, svoj del sred-

stev pa prispevajo tudi KS Ambrus ter Komunalna in Cestna skupnost občine Grosuplje. Zemeljska dela so opravili sami krajanje s prostovoljnim delom. Trasa je že pripravljena za polaganje asfaltne prevleke, zato krajanje upravičeno pričakujejo, da bo investicija zaključena ob prazniku KS Ambrus.

V krajevni skupnosti je prisotno veliko obžalovanje zaradi ukinitve Zvezne mladinske delovne akcije Suha krajina, saj so brigadirji v preteklih letih obilno pripomogli k razvoju krajevne skupnosti. Ukinitve akcije je v mnogočem prekržala, oziroma onemogočila izvedbo načrtovanih del in tako okrnila program dela krajevne skupnosti. V letošnjem letu je bila načrtovana izgradnja vodovoda Kamni vrh, vendar bo brez pomoči brigadirjev težko izvedljiva. Finančna sredstva za material so sicer zagotovljena, zmanjkalo pa jih bo za izkop trase. V KS Ambrus upajo, da bodo prihodnje leto brigadirji spet prišli v Suho krajino in pomagali pri napredku tega nerazvitega področja.

Del ceste Zagradec — Ambrus, ki je bil asfaltiran v lanskem letu

Prvi vodni curek iz vodovodnega sistema Metnaja